

Stanovení manganu v rostlinách jodistanovou metodou

Ionty dvojmocného manganu lze snadno oxidovat na manganisté, jejichž růžové až fialové zbarvení je značně intenzivní a dovoluje stanovení i nízkých obsahů manganu.

Postup mineralizace (zajišťuje pracovník KAVR)

Mineralizace se provádí rozkladem na suché cestě (Mader et Čurdová 1997). Naváží se 0,5 g suchého zhomogenizovaného rostlinného materiálu do kádinek. Rozklad probíhá působením vysoké teploty na vzduchu v otevřeném systému při atmosférickém tlaku. Celý postup sestává ze čtyř základních kroků – sušení, zuhelnění (200 – 350 °C), zpopelnění (500 °C) a loužení popela kyselinou dusičnou. Zvyšování teploty při jednotlivých krocích mineralizace probíhá postupně. Po ukončení mineralizace se vzorek zředí na objem 20 ml destilovanou vodou.

Příprava vzorků

Do kalibrované zkumavky se odpipetuje 1 ml koncentrované kyseliny fosforečné a potom 10 ml vzorku. Destilovanou vodou se doplní na objem 12 ml (tj. po rysku 12 ml) a přidá se cca 0,15 g jodistanu draselného (cca 1/4 lžičky).

Obsah zkumavky se dobře promísí a zkumavka se umístí do vroucí vodní lázně, kde je ponechána přesně 15 minut.

Po ochlazení je měřena absorbance na fotometru při vlnové délce 530 nm.

Příprava standardů

Do kalibrovaných zkumavek se nejprve odpipetuje 1 ml koncentrované H_3PO_4 a potom 0,5 – 1 – 2 – 4 – 6 ml standardního roztoku Mn (1 ml standardního roztoku obsahuje **5 μ g Mn**). Další postup je stejný jako u analyzovaných vzorků, tj. destilovanou vodou se každý standard doplní na objem 12 ml a přidá se cca 0,15 g jodistanu draselného (cca 1/4 lžičky). Ze zjištěných absorbancí se sestrojí kalibrační graf.

Závěr

Vyjádření obsahu manganu ve standardech v $mg \cdot kg^{-1}$ včetně výpočtu. Odečtení hodnoty obsahu manganu v rostlinné biomase z kalibračního grafu a hodnocení jeho obsahu podle tabulky uvedené níže. Není-li znám původ vzorku, hodnotí se výsledný obsah pro všechny čtyři plodiny uvedené v tabulce.

Vyhodnocení obsahu manganu v rostlinné biomase

plodina	doba odběru	část rostliny	obsah Mn ($mg \cdot kg^{-1}$) v biomase			
			nedostat.	nízký	střední	vysoký
pšenice	metání	nadzem. b.	< 25	25 – 33	34 – 65	> 65
oves	metání	nadzem. b.	< 25	25 – 39	40 – 200	201 – 1000
cukrovka	konec června	listy	< 10	10 – 25	26 – 360	> 360
jetel	začátek květu	nadzem. b.		< 50	50 – 200	201 – 400